

Тернопільська обласна рада
Управління освіти і науки Тернопільської обласної державної адміністрації
Кременецька обласна гуманітарно-педагогічна академія
ім. Тараса Шевченка

Кафедра української філології та суспільних дисциплін

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ ОСНОВИ ЛІТЕРАТУРНОЇ ТВОРЧОСТІ

рівень вищої освіти перший (бакалаврський)

галузь знань 01 Освіта / Педагогіка

спеціальність 015 Професійна освіта (Деревообробка)

освітньо-професійна програма Професійна освіта (Деревообробка)

Кременець – 2018 рік

Дубровський Р. О. Основи літературної творчості: робоча програма навчальної дисципліни. Кременець, 2018 р. 11 с.

Розробник:

Дубровський Р. О., кандидат філологічних наук, старший викладач кафедри української філології та суспільних дисциплін

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри української філології та суспільних дисциплін

Протокол №1 від «30» серпня 2018 року

Завідувач кафедри української
філології та суспільних дисциплін

(підпис)

О.В. Васишин

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, рівень вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 3	Галузь знань 01 Освіта / Педагогіка	Вибіркова	
Модулів – 1	Спеціальність: 015 Професійна освіта (Деревообробка)	Рік підготовки:	
Змістових модулів – 2		3-й	-
Індивідуальне науково-дослідне завдання		Семестр	
Загальна кількість годин – 90		3-й	-
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 2 самостійної роботи студента – 3	рівень вищої освіти: перший (бакалаврський)	Лекції	
		16 год.	-
		Практичні, семінарські	
		18 год.	-
		Лабораторні	
		-	-
		Самостійна робота	
		56 год.	-
Індивідуальні завдання:			
Вид контролю: залік			

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної роботи становить 37,8%/62,2%.

2. Вступ

Предметом вивчення навчальної дисципліни є система вимог, регламентаційщодоовживаннямовисутністьлітературногопроцесу.

Міждисциплінарні зв'язки: українська мова, українська література, зарубіжна література, стилістика, риторика, культура мовлення, філософія, культурологія, етика і естетика, психологія, теорія літератури.

Програма навчальної дисципліни складається з таких змістових модулів:

1. Літературна творчість і проблеми художньої майстерності.
2. Структура літературного твору.

1. Мета та завдання навчальної дисципліни

1.1. Мета викладання навчальної дисципліни «Основи літературної творчості» полягає в оволодінні студентами головним термінологічним апаратом, формуванні уявлень про фундаментальні положення художнього письма як специфічної форми діяльності, виробленні навичок художньої передачі думки.

1.2. Основними завданнями вивчення дисципліни «Основи літературної творчості» є:

- формування знань про сучасні тенденції розвитку теорії художнього письма;
- визначення особливостей фаху літератора та його значення в розвитку сучасного інформаційного суспільства;
- засвоєння студентами сучасних систем художнього письма;
- формування умінь і навичок визначення природи художнього тексту, а також визначення жанру літературних творів.

Курс «Основи літературної творчості» спрямований на формування у студентів таких професійних компетентностей:

Інтегральна компетентність:

Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми професійної освіти у деревообробній галузі або у процесі навчання, що передбачає застосування певних теорій та методів відповідної науки і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

Загальні	ЗК-3. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу. ЗК-6. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово. ЗК-10. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

Програмні результати навчання

ПРН1	Володіти українською мовою в обсязі тематики, зумовленої професійними потребами; правильно використовувати мовні засоби залежно від комунікативних намірів, сфери й мети спілкування; коректно вести дискусію; реалізовувати на практиці засоби вербального образотворення.

На вивчення навчальної дисципліни відводиться 90 годин / 3 кредити ECTS.

3. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Літературна творчість і проблеми художньої майстерності

Тема 1. Вступ. Теорія літературної творчості

- Предмет і завдання курсу «Основи літературної творчості».
- Зв'язок з іншими дисциплінами.
- Особисте, національне та загальне в психології літературної творчості.
- Література як мистецтво слова.
- Творча індивідуальність автора.
- Художній образ і знак.

Тема 2-3. Віршування як особлива форма літературної творчості

- Особливості віршованої мови
- Метрика і ритміка.
- Системи віршування.
- Основні системи українського віршування.
- Верлібр у світовій та українській літературі.
- Фонічна організація поезії.
- Поняття строфи. Види строф.

Тема 4. Прозові форми літературної творчості

- Особливості епосу як роду літератури.
- Малі епічні жанри
- Повість як середній епічний жанр. Види повістей.
- Великі епічні жанри.
- Міжродові і поза родові форми літератури (памфлети, фейлетони, нариси, есеїстка, мемуари, щоденники ті ін.).

Тема 5. Драматичні форми літературної творчості

- Особливості драми як роду літератури.

- Власне драма, трагедія, комедія і трагікомедія.
- Інші драматичні жанри.
- Драматична поема.

Змістовий модуль 2. Структура літературного твору

Тема 6. Сюжет і композиція літературного твору

- Поняття «композиція», «архітектоніка», «сюжет», «фабула».
- Види сюжетів. Сюжетні елементи композиції.
- Позасюжетні елементи композиції.

Тема 7. Особливості художньої мови

- Поняття про рефрени. Види рефренів.
- Поняття про риторичні фігури. Види риторичних фігур.
- Тропи. Їх класифікація.
- Особливості фонетичного рівня організації художнього тексту.
- Особливості лексики художнього твору.
- Тропи синтаксичного рівня.

Тема 8. Специфіка читання літературних творів

- Техніка мовлення, її чинники.
- Дихання як складова техніки мовлення. Типи дихання. Гігієнічні правила дихання.
- Голос. Природні якості та постановка голосу. Якості розвиненого голосу. Гігієна голосу.
- Орфоепія як основа правильного мовлення.
- Дикція.
  - Особливості виконання прозових творів.
  - Особливості виконання поетичних творів.
  - Читання драматичних творів.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						Заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п	лаб.	інд.	с.р.		л	п	лаб.	інд.	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13

Модуль 1												
Змістовий модуль 1. Літературна творчість і проблеми художньої												
Тема 1. Вступ. Теорія літературної творчості	10	2	4			14						
Тема 2-3. Віршування як особлива форма літературної творчості	20	4	4			12						
Тема 4. Прозові форми літературної творчості	10	2	2			6						
Тема 5. Драматичні форми літературної творчості	10	2	2			6						
Разом за змістовим модулем 1	60	10	12			38						
Змістовий модуль 2. Структура літературного твору												
Тема 6. Сюжет і композиція літературного твору	10	2	2			6						
Тема 7. Особливості художньої мови	10	2	2			6						
Тема 8. Специфіка читання літературних	10	2	2			6						

творів												
Разом за змістовим модулем 2	30	6	6			18						
ІНДЗ			-	-	-	-			-	-	-	-
Усього годин	90	16	18	-	-	56			-	-	-	-

5. Теми семінарських і практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Вступ. Теорія літературної творчості	4
2-3	Віршування як особлива форма літературної творчості	4
4	Прозові форми літературної творчості	2
5	Драматичні форми літературної творчості	2
6	Сюжет і композиція літературного твору	2
7	Особливості художньої мови	2
8	Специфіка читання літературних творів	2
Разом		18

6. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1.	Вступ. Понятійний та образний виклади в красному письменстві. Теорія літературної творчості. Художній вимисел, умовність, життєподібність. Поняття словесної пластики.	14
2.	Віршування як особлива форма літературної творчості. Сонет у світовій та українській літературі. Брахіколони. Білий вірш. Олександріївський вірш. Український гекзаметр. Цезура. Види цезур.	12
3.	Прозові форми літературної творчості. Роман-епопея: особливості, види, поширеність у красному письменстві.	6
4.	Драматичні форми літературної творчості. Драма дельарте. Мелодрама в сучасному літературному процесі. Мюзикл в літературі та українському шоу-бізнесі.	6
5.	Сюжет і композиція літературного твору. Хронотоп.	6

6.	Особливості художньої мови. Евфемізми та дизевфемізми в художній літературі.	6
7.	Специфіка читання літературних творів. Прийоми для розвитку читацьких здібностей.	6
Разом		56

7. Індивідуальні завдання

1. Поняття пафосу (історія походження, тлумачення).
2. Поняття емоційної тональності твору. Види емоційної тональності, їх реалізація в художній системі літературного твору.
5. Іронія, гумор, сатира в літературному творі.
6. Написати власну казку.
7. Написати власний вірш у силабо-тонічній системі римування (інтимна лірика).
8. Написати власний вірш у силабо-тонічній системі римування (громадянська лірика).
9. Написати власний вірш у силабо-тонічній системі римування (пейзажна лірика).
10. Написати власний вірш у силабо-тонічній системі римування (філософська лірика).

8. Методи навчання

Написання відкритих і закритих тестів; перевірка завдань, що виносяться на самостійне опрацювання; перевірка ІНДЗ.

9. Методи контролю

- усне опитування під час практичних занять;
- поточне тестування;
- підсумкові модульні тести;
- оцінювання декламаційних та інсценізаторських навичок.

10. Розподіл балів, які отримують студенти

Поточне тестування та самостійна робота										Сума
Змістовий модуль №1				Змістовий модуль №2				П.Т.	ІНДЗ	
T1	T2-3	T4	T5	T6	T7	T8	T9			
5	10	5	5	5	5	5	5	30	25	100

T1, T2 ... T9 – теми змістових модулів.

П.Т. – підсумковий тест.

ІНДЗ – індивідуальне навчально-дослідне завдання.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
67-74	D	задовільно	
60-66	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

11. Методичне забезпечення

1. Теми та тези лекцій.
2. Плани практичних занять.
3. Завдання для самостійної роботи.
4. Завдання для ІНДЗ.
5. Пакет ККР.

12. Рекомендована література

Базова

1. Галич О., Назарець В., Васильєв Є. Теорія літератури: підручник / за наук. ред. О. Галича. 3-тє вид., стереотип. Київ : Либідь, 2006. 488 с.
2. Літературознавчий словник-довідник / за ред. Р. Т. Гром'яка, Ю. І. Коваліва, В. І. Теремка. Київ : Академія, 2007. 752 с.

3. Ткаченко А. О. Мистецтво слова : Вступ до літературознавства : Підручник для студентів гуманітарних спеціальностей вищих навчальних закладів. 2-е вид., випр. і доповн. Київ : ВПЦ «Київський університет», 2003. 448 с.
4. Історія української літератури. XX століття: У 2 кн. Кн. 2. Ч. 2. : 1960 – 1990-ті роки : навч. посібник / за ред. В. Г. Дончика. Київ : Либідь, 1995. 512 с.
5. Соловей Е. С. Українська філософська лірика : навч. посібник із спецкурсу / Елеонора Соловей. Київ : Юніверс, 1999. 368 с.
6. Ткачук О. М. Наратологічний словник. Тернопіль : Астон, 2002. 173 с.

Допоміжна

1. Моренець В. Національні шляхи поетичного модерну першої половини XX ст.: Україна і Польща : монографія. Київ : Вид-во Соломії Павличко «Основи», 2001. 327 с.
2. Мізін, К. І. Історія німецької літератури: від початків до сьогодення (коротко і з практичною частиною) : навч. посібник для студентів ВНЗ. Вінниця : Нова Книга, 2006. 335 с.
3. Наєнко Михайло. Інтим письменницької праці. Київ : Педагогічна преса, 2003. 278 с.
4. Самототожність письменника. До типології сучасного літературознавства. Колективна монографія / відп. редактор Г. М. Сивокінь. Київ, 1999. 160 с.